

Školiteľka: Doc. PhDr. Soňa Pašteková, CSc.

Téma dizertačnej práce:

Literárne mýty 20. storočia a traumatická kultúrna pamäť.

Literary myths of the 20th century and traumatic cultural memory.

Téma sa zameriava na rôzne podoby zobrazenia traumatickej historickej pamäti v literárnych textoch v závislosti od východiskového geopolitického kontextu. Autoritatívne režimy 20. storočia výrazne ovplyvnili nasledujúce generácie, ktoré sa s ich dôsledkami často vyrovnávajú cestou umeleckej fikcie. Predložená téma fokusuje formy undergroundovej literatúry, tematizujúce represívne praktiky socialistických režimov a následne literatúru postsocialistického obdobia (s akcentom na sovietske Rusko), keď sa fenomén reflexie minulého režimu začal v podstate etablovať. V uvedenom zmysle je zatiaľ veľmi málo preskúmaná práve ruská literatúra, v ktorej sa motívy traumatickej kultúrnej a historickej pamäti objavujú v neobvyčajnej miere. V stredoeurópskom literárnovednom priestore sa z hľadiska ruskej literatúry danej téme venujú predovšetkým Kerstin S. Jobstová (profesorka Viedenskej univerzity) a docentka Helena Ulbrechtová (vedecká pracovníčka spolupracujúceho výskumného pracoviska Slovanského ústavu AV ČR, v. v. i.). Keďže táto oblasť je v českom a slovenskom kontexte málo známa, pre doktorandské štúdium možno odporučiť okrem spomínaných autoriek aj Alexandra Kratochvíla a knihu *Paměť a trauma pohledem humanitních věd. Komentovaná antologie teoretických textů*, (Praha 2016), ktorá obsahuje zásadné texty všetkých relevantných humanitných odborov (historické a kultúrnoteoretické, psychologické a sociologické odbory) a autorov zahraničnej proveniencie (J. C. Alexander, J. a A. Assmannovci, C. Caruthová, S. Craps, A. Erlllová, K. Friedenová, T. Habermas, M. Hirschová, A. Langenohl, D. Laub, C. Leggewie, P. Nora, L. Spitzer, P. Vermeulen, M. Weinberg, H. Welzer).